

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

06/2025

www.klub500.sk

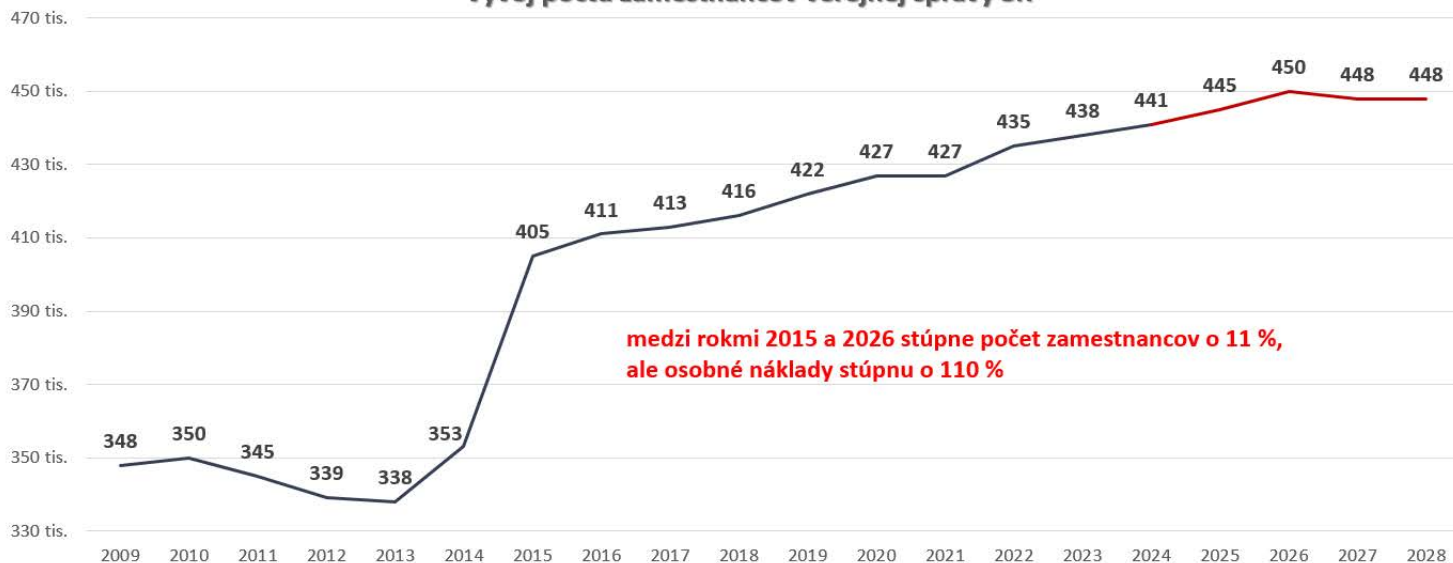

www.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

I. GRAF TÝŽDŇA

Vývoj počtu zamestnancov verejnej správy SR

Zdroj: MF SR, Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028

Pozn.: Zamestnanosť v roku 2026 oproti roku 2025 (očakávaná skutočnosť) medziročne narastie o 4 677 osôb. Rok 2025 – očakávaná skutočnosť. Roky 2026 – 2028 – návrh.

ŠTÁT RASTIE, ÚSPORY V
NEDOHLĎADNE: KONSOLIDÁCIA LEN
NA PAPIERI?

Kým vláda hovorí o konsolidácii verejných financií a potrebe „šetriť aj na sebe“, najnovšie čísla ukazujú opak. Verejná správa sa ďalej rozrastá, a to nielen počtom zamestnancov, ale aj výdavkami na ich mzdy.

Podľa návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 má počet zamestnancov verejnej správy stúpnuť z približne 405-tisíc v roku 2015 na 450-tisíc v roku 2026. To síce predstavuje nárast „len“ o 11 %, no keď sa pozrieme na vývoj osobných výdavkov na zamestnancov verejnej správy v prepočte na jeden pracovný deň, vidíme, že medzi rokmi 2015 až 2026 stúpnu až o 110 %, teda

zo sumy približne 26,5 milióna eur na takmer 56 miliónov eur denne. To v praxi znamená, že kým počet zamestnancov rastie miernejším tempom, náklady na ich odmeňovanie rastú exponenciálne. V budúcom roku má verejná správa podľa návrhu rozpočtu disponovať osobnými výdavkami vo výške 14,5 miliardy eur, čo je o výše miliardu eur viac než v roku 2024.

Ministerstvo financií opäť navýšilo svoje
pôvodné predikcie

Zaujímavé je aj porovnanie minuloročného návrhu rozpočtu (na roky 2025 – 2027) s tohtoročným návrhom (na roky 2026 – 2028). Kým štát minulý rok predpokladal pre rok 2026 približne 448 349 zamestnancov verejnej správy, najnovší

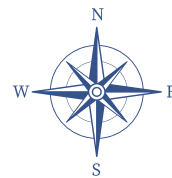
Diana Motúzová

motuzova@klub500.sk

+421 903 259 633

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

06/2025

www.klub500.sk

www.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

návrh ráta už s počtom 450 137 zamestnancov. Pri takomto tempe je len ťažko predstaviteľné, že by sa osobné výdavky verejnej správy mali znižovať.

Konsolidácia len na papieri?

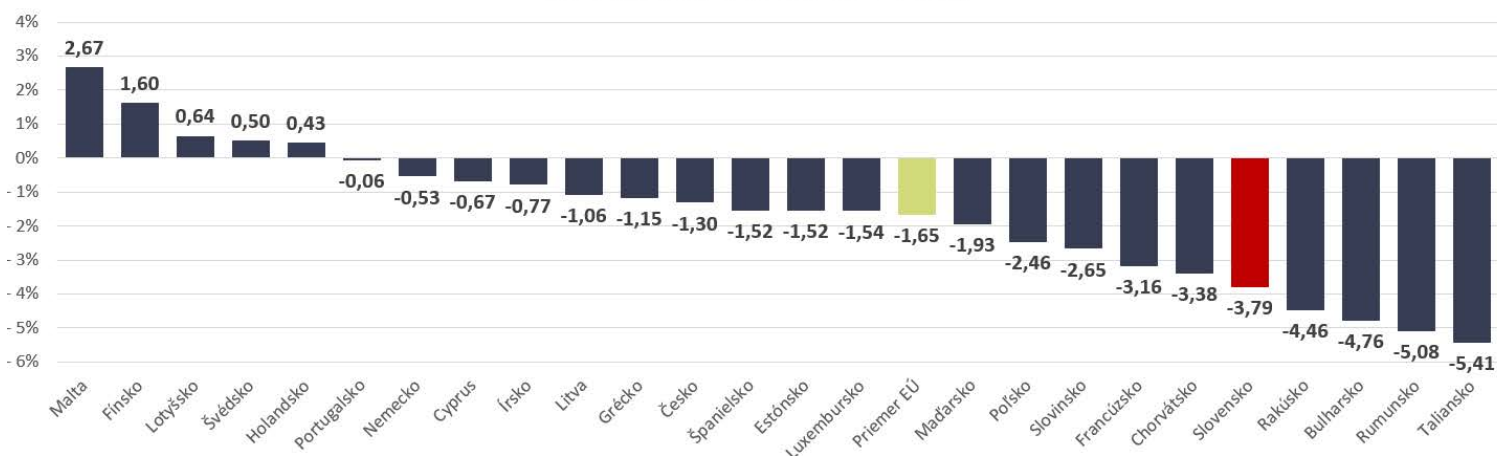
Čísla naznačujú, že cesta k vládou avizovanej konsolidácii verejných financií cez úspory vo verejnom sektore nebude jednoduchá. Ak sa má štátu skutočne podariť stabilizovať verejné financie, musel

by začať zásadne šetriť aj vo vlastných radoch. Zatiaľ to však vyzerá tak, že štát sa skôr rozširuje než racionalizuje a namiesto systematickej konsolidácie sledujeme expanziu verejného sektora, ktorá sa premieta do rastúcich mzdových výdavkov a tlaku na rozpočet.

A to sa deje v čase, keď súkromný sektor zápasí s neúmerne vysokým daňovým zaťažením, rastúcimi odvodmi a klesajúcou konkurencieschopnosťou.

II. SLOVENSKO V EÚ

Ktoré krajiny EÚ budú mať prebytkové a ktoré deficitné
dôchodkové systémy?
(% HDP, priemer rokov 2025 – 2050)

Zdroj: Európska komisia, prepočty Klubu 500
Pozn.: 25 členských štátov okrem Dánska a Belgicka.

SLOVENSKO V DÔCHODKOVEJ PASCI: ČAKÁ NÁS TRVALÝ DEFICIT A RASTÚCE RIZIKO DLHOV

Slovensko pomaly, ale isto postupne smeruje k dlhodobu neudržateľnému

dôchodkovému systému. Dáta, ktoré sumarizujú bilanciu dôchodkových systémov v Európskej únii, teda rozdiel medzi príspevkami a hrubými výdavkami, ukazujú, že do roku 2050 bude Slovensko čeliť priemernému deficitu na úrovni 3,8 % HDP ročne. Slovensko tak patrí medzi

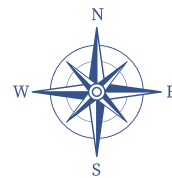
Diana Motúzová

motuzova@klub500.sk

+421 903 259 633

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

06/2025

www.klub500.skwww.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

štáty s najväčším rizikom finančnej neudržateľnosti dôchodkov v rámci Únie a zároveň dosahuje najhorší výsledok spomedzi krajín V4.

Kým Malta, Fínsko či Lotyšsko dokážu z príspevkov pokryť výdavky na dôchodky a ešte vytvárať prebytky, väčšina krajín EÚ sa dostáva do červených čísel. Slovensko je na piatej najhoršej priečke v celej Únii, pričom horšie sú na tom už len Rakúsko, Bulharsko, Rumunsko a Taliansko, ktorých deficit presahujú 4 % HDP.

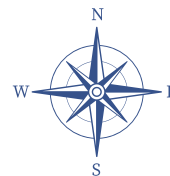
Za týmto nepriaznivým vývojom stojí najmä rýchle starnutie populácie, vysoká závislosť od odvodového systému, ako aj populistické opatrenia v oblasti predčasných dôchodkov. Čísla sú pritom neúprosné, keďže už o 25 rokov budú na jedného dôchodcu pripadať menej než dvaja pracujúci. Podobné odhady uvádza aj OECD, podľa ktorej bude v roku 2052 na Slovensku pripadať na 100 pracujúcich obyvateľov až 57 dôchodcov (pre porovnanie, v Dánsku to bude približne 44 dôchodcov). Štát získava podstatnú časť svojich príjmov z daní a odvodov, ktoré sú

odvádzané z pracovnej činnosti. Keď pracovnej sily ubúda, v systéme je menej zdrojov a rozpočtový deficit rastie. Dáta uvedené vyššie naznačujú, že tento trend bude predstavovať čoraz väčší problém.

Dlhodobý deficit dôchodkového systému bude mať teda vážne následky pre stav verejných financií. Štát sa nevyhne potrebuje hľadať úspory a zefektívniť hospodárenie. Často však volí jednoduchšie riešenie, a to cestu zvyšovania daní a odvodov. Táto stratégia však problém nerieši, iba ho odkladá a dlhodobo nie je udržateľná.

Slovenský dôchodkový systém sa tak ocitol v zóne značného rizika. Jeho deficit takmer dvojnásobne prevyšuje priemer EÚ a z porovnania s okolitými krajinami vyplýva, že žiadna krajina regiónu na tom nie je horšie. Bez zásadných reforiem v oblasti daní, zamestnanosti, produktivity a samotného nastavenia dôchodkového systému bude Slovensko čeliť čoraz väčším problémom s udržateľnosťou verejných financií, a to už v horizonte niekoľkých desaťročí.

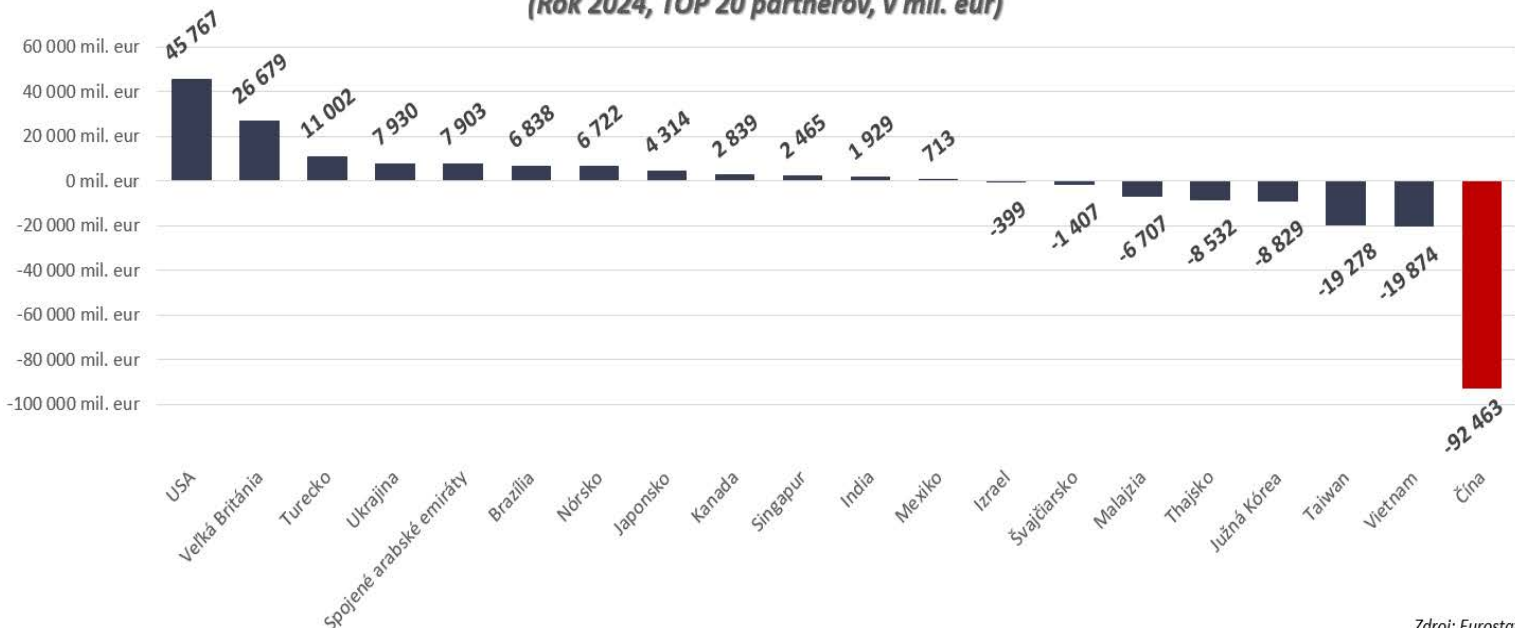
Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

06/2025

www.klub500.skwww.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

III. SVET A MY

Obchodná bilancia EÚ v high-tech produktoch
(Rok 2024, TOP 20 partnerov, v mil. eur)

Zdroj: Eurostat

**EURÓPA DOVÁŽA SVOJU
BUDÚCNOSŤ: TECHNOLOGICKÁ
ZÁVISLOSŤ OD ČÍNY SA MENÍ NA
STRATEGICKÉ RIZIKO**

Európa prichádza o kontrolu nad svojou technologickou budúcnosťou. Kým kedysi určovala štandardy a inovácie v priemysle, dnes čoraz viac závisí od dodávok a know-how z Ázie. Výrazne sa to prejavuje v high-tech sektore, teda napríklad v oblasti polovodičov, batérií, umelej inteligencie či obnoviteľných zdrojov. Čína, ktorá sa za dve dekády premenila z lacnej montážnej dielne na technologickú veľmoc, dnes nielen vyrába, ale aj definuje, kam sa svet technológií bude uberať.

Potvrdzujú to aj dáta Eurostatu, podľa ktorých mala Európska únia v roku 2024 obchodný deficit s Čínou v high-tech produktoch vo výške 92 miliárd eur, pričom viac než 30 % všetkých high-tech dovozov do EÚ pochádza z čínskych fabriek.

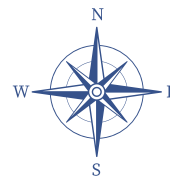
Tento deficit pritom dlhodobo rastie. V roku 2014 dosahoval približne 53 miliárd eur, v období rokov 2015 až 2019 sa pohyboval v priemere na úrovni 70 miliárd eur. Počas pandémie COVID-19 začal výrazne narastať, keď sa európske ekonomiky stali ešte závislejšími od ázijských dodávateľských reťazcov, pričom svoj vrchol dosiahol v roku 2022, keď prekročil hranicu 130 mld. eur. Hoci v roku

Diana Motúzová

motuzova@klub500.sk

+421 903 259 633

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

06/2025

www.klub500.skwww.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

2024 došlo k miernemu poklesu, deficit zostáva vysoký v porovnaní s minulosťou, čo naznačuje, že európska technologická závislosť má systémový charakter, ktorý sa nedá vyriešiť krátkodobou.

Ak je prvým problémom výrobná závislosť, druhým, a možno ešte vážnejším, je poznatkový deficit. Podľa najnovšej štúdie Cornell University sa totiž Čína z pôvodného nasledovateľa stala hlavným tvorcom poznatkov v oblasti umelej inteligencie. Európska únia a Spojené štáty pritom postupne stratili svoju niekdajšiu dominanciu. Kým v roku 2000 dosahovali USA a Európska únia spolu viac než 57 % podiel na svetových vedeckých publikáciách o umelej inteligencii, dnes ich podiel klesol pod 25 %. Čína, ktorá bola

kedysi na okraji záujmu, dnes dominuje s približne 36 %.

Tento „dvojitý deficit“, výrobný aj poznatkový, posúva Európu do závislej pozície. Pre Slovensko, ktorého ekonomika stojí na priemysle a exporte, to znamená reálne riziko straty konkurencieschopnosti.

Ak sa Európa nepostaví technologicky na vlastné nohy, slovenský priemysel bude čoraz viac odkázaný na cudzie technológie, patenty aj dodávky.

Ak chce Európa opäť udávať smer, musí sa prestať spoliehať na importovaný pokrok a začať investovať do vlastného. Inak sa z technologickej kolísky stane len odberateľ cudzej budúcnosti.

